

УДК 656.025:629.4.067

НЕБЕЗПЕЧНИЙ СТАН ВОДІЯ, ЩО ПІДВИЩУЄ РИЗИК ВИНИКНЕННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНОЇ ПРИГОДИ

Кандидат технічних наук Галак І.І.

В даній статті проведений аналіз причин, наслідків та шляхів зниження ризиків виникнення ДТП, пов'язані зі станом водія.

The article deals analysis of the causes, consequences and ways to reduce risks of accidents associated with the condition of the driver.

Вступ. Водій часто опиняється в нестандартних ситуаціях, не передбачених жодними правилами, а точність і якість рішень, що приймаються ним, визначаються досвідом, віком, особистими якостями, фізичним та емоційним станом, особливостями сприйняття, умінням прогнозувати розвиток дорожніх ситуацій і так далі. Тому не дивно, що причиною переважної кількості ДТП стає помилка водія або інших учасників дорожнього руху і, чим вище інтенсивність руху, тим вище навантаження на їх психіку і вище вірогідність помилок [1].

Сутність проблеми. Аналіз рівня безпеки руху в різних країнах світу показує, що в серед факторів, які визначають кількість дорожньо-транспортних пригод (ДТП) найбільш значим та відносно постійним являється фактор помилки водія, а перш за все це помилки управлінського та операторського характеру. Це пов'язане з тим, що потрібно проводити більш детальне розслідування та вивчення стану водіїв, як фактора що збільшує ризик виникнення ДТП.

Аналіз досліджень і публікацій Надходження інформації, за даними Д.С. Мілера, В.Ю. Глезера, Н.І. Цукермана, визначається пропускнуою здібністю психофізіологічного стану водія та його професійною можливістю її обробки. Всі ланки системи ВАДС, на підставі досліджень В.М. Мішуріна, В.А. Іларіонова та Н.А. Ігнатова взаємопов'язані та визначають одна одну. [2,3].

Виклад основного матеріалу дослідження. Фізичні та психологічні вимоги до водія визначаються, виходячи з аналізу його діяльності. Під час руху він повинен сприймати великий обсяг інформації про характер і режим руху, стан проїзної частини, оточуючого середовища, засоби регулювання, стан вузлів і агрегатів транспортного засобу та забезпечити безпечний рух на дорозі. Ці обов'язкові функції водія забезпечуються комплексом психофізіологічних факторів.

Стан водія вважається фактором, що збільшує ризик виникнення ДТП, в таблиці 1 приведені причини, наслідки та заходи пониження ризиків виникнення ДТП через невідповідність стану водія.

Таблиця 1.

Причини, наслідки та шляхи зниження ризиків виникнення ДТП, пов'язані зі станом водія

Стан водія	Причини	Наслідки	Шляхи пониження ризиків
Алкогольне та наркотичне оп'яніння	Використання алкогольних та наркотичних речовин	Пониження фізіологічних функцій(пониження точності та гостроти зору, повільність рухів)	Контроль
		Погіршення психологічних функцій(ослаблення уважності та притуплення відчуття)	Покарання Інформаційні кампанії
Хворобливість	Прийом різних препаратів (заспокійливе, знеболюючі), серцевні хвороби (інсульт, інфаркт).	Пониження фізіологічних функцій	Інформування про побічні дії ліків
			Жорсткий контроль за роботою установ, що видають медичні довідки для водіїв

Стан водія	Причини	Наслідки	Шляхи пониження ризиків
Втома	Важка та довго триваюча робота	Пониження фізіологічних та психологічних функцій	Дотримання режимів роботи та відпочинку
	Монотонність у Роботі		Регулювання розміщення реклами та об'єктів на придорожній смузі
Особливості психомоторного сприйняття	Особливості сприймання дорожньої ситуації при складних умовах руху	Неможливість адекватно оцінити дистанцію та швидкість інших транспортних засобів	Навчання та перепідготовка водіїв Ефективне дорожнє облаштування, що сприятиме захисту пішоходів та уповільненню швидкості на небезпечних ділянках
Нереалістичний оптимізм	Недооцінювання ризиків та викривлене сприйняття реальності	Створення небезпечних ситуацій	Інформування водіїв
			Навчання та перепідготовка водіїв
			Інформаційні кампанії для різних груп ризиків
Інтерференція навиків	Небажання відмовитись від пагубних водійських навиків	В стресових ситуацій навик колишнього досвіду витісняють нові навики, в результаті чого появляються грубі помилки	Гармонізація правил та стандартів, а також основних вузлів управління транспортним засобом
Пониження психо-фізіологічних показників	Зміна погодних умов (зміна тиску повітря), підвищення сонячної активності (магнітні бурі)	Пониження психофізіологічних показників людини	Дослідження у сфері охорони здоров'я
Травматичний невроз	Досвід серйозного ДТП або дрібні неприємності пов'язані з керуванням автомобілем	Порушення емоційної рівноваги, що збільшує імовірність виникнення помилок під час керування автомобілем	Лікування
Стереотипність мислення	Підсвідомий автоматизм дій на звичних маршрутах	Не помічаються водіями зміни та нововведення на звичних маршрутах	Супроводження змін додатковими роз'ясненням та інформуванням
Схильність до ризиків	Водії ризикують свідомо(вигода) та несвідомо (самоствердження)	Поява небезпеки для всіх учасників дорожнього руху	Виявлення та вивчення всіх груп ризиків
			Проведення диференційованих інформаційних компаній
			Підвищення захищеності пішоходів

Продовження таблиці 1.

Стан водія	Причини	Наслідки	Шляхи пониження ризиків
Стресовий стан	Затяжні стресові ситуації в різних сферах діяльності	Головні болі, втома, недосипання, відчуття негативних впливів та передчуття загрози життю, стан страху, невпевненість у собі, та багато інших факторів можуть призвести до фатальної помилки під час керування	Визначаються рівнем якості життя та вивчаються іншими сферами діяльності
Жага швидкості	Перевищення швидкості можливе як свідомо(порушення ПДР)так і помилково(невірне сприймання дорожньої ситуації)	Поява небезпеки для всіх учасників дорожнього руху	Жорстке покарання
			Навчання та перепідготовка водіїв
			Ефективне дорожнє облаштування, що сприятиме уповільненню швидкості на небезпечних ділянках

Висновки. Найбільшу загрозу суспільству становить такий стан водія, як алкогольне та наркотичне оп'яніння та втома. Вплив інших небезпечних факторів на рівень аварійності, на даний момент часу, недостатньо вивчено, але він буде зростати по мірі росту рівня автомобілізації, тому необхідно детально розслідувати та вивчати всі ці проблеми, а також звернутися до міжнародного досвіду, об'єднуючи зусилля учасників різних сфер діяльності.

Потрібно отримати диференційований вплив на фактори ризику, що забезпечує в сумі максимальний результат, на відміну від заходів загального характеру.

Література

1. Верзилин В. А. Автомобильный транспорт: организация, безопасность, эффективность. — Воронеж : Издательство Воронежского гос. ун-та, 2001. — 253с.
2. Державна політика у сфері безпеки на автомобільному транспорті. — Київ: Біла книга, 2006.-62с.
3. Кожуховська Н.І. «Забезпечення безпеки дорожнього руху шляхом адаптації водіїв до його складних умов», Автореферат, — Київ:2001.-28 с.

УДК 656.025:629.4.067

ОСОБЛИВОСТІ ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У ТРАНСПОРТНУ ГАЛУЗЬ

Кандидат технічних наук Галак І.І.,
Федоренко С.В.

В статті проаналізовано особливості та джерела інвестування в транспортну галузь України. Увагу приділено показникам обсягів інвестицій у відповідні види транспорту, джерела надходжень інвестицій та ступінь неоднорідності розподілу інвестицій.

The paper analyzes the characteristics and sources of investment in transport sector in Ukraine. Attention is paid to investment indicators in appropriate modes of transport, the source of the investment and the heterogeneity degree of the investments distribution.

Вступ. Активізація інвестиційної діяльності в національній економіці і галузі найбільш актуальна і вельми важко вирішувана макроекономічна і мікроекономічна проблема, особливо в галузях із значною дер-